

ปัญหาความร่ำรวยผิดปกติควรรักษาที่ไหน

..... ระเบียบ สำนึก

ความจริง ในช่วงหลัง ๆ ผู้เขียนไม่ค่อยนำเอาคำว่าความรวยความจนขึ้นมากล่าว เพราะมองที่สังขรณ์ชีวิต หากเห็นได้ลึกซึ้งพอพบว่า ความรวยความจนเป็นสิ่งไม่มีตัวตน แต่คนต่างหากที่นำเอารูปแบบของสิ่งต่าง ๆ แม้เงินทอง มามองกันในเชิงเปรียบเทียบ มันจึงเกิดขึ้นมาเป็นความรู้สึก

ชีวิตที่เกิดขึ้นไม่มีอะไรคิดตัวมาด้วยสักอย่าง หากเกิดมาแล้วก็ร้องเลยว่า ฉันอยากจะรวยแต่ไม่มุ่งต่อสู้ในสิ่ง ซึ่งเป็นปัญหาที่ปรากฏอยู่รอบด้านจากการปฏิบัติอย่างจริงจัง คงบอกได้ว่า ยิ่งเกิดความอยาก ตัวเองก็ยิ่งสูญเสียสิ่ง ซึ่งควรจะเป็นองค์ประกอบของสังขรณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

ไม่ว่าคนระดับไหนและมีระดับที่เรียนมาจากระบบการจัดการศึกษาสูงต่ำเพียงใด หากเอาแต่พูดแต่ไม่คิดต่อสู้ ให้ถึงสังขรณ์ในขั้นพื้นฐานก็คือผู้ที่เอาแต่มองข้ามตัวเองไปยังคนอื่น หากเริ่มต้นชีวิตเสียใหม่โดยมีการทำและนำไป คิดวิเคราะห์หาสิ่งซึ่งเป็นเหตุเป็นผลแล้วจึงนำเสนอไปถึงคนอื่นด้วยความเข้าใจ ย่อมถึงจุดเริ่มของการปรับคุณภาพใน ราคฐานตัวเองไม่ยากนัก เพราะหากเริ่มด้วยการปฏิบัติจากสิ่งซึ่งตนเองมีอยู่อย่างจริงจังแล้วย่อมทำให้เห็นว่า เป็น ผู้ถือสังขรณ์ เนื่องจากสิ่งใดเป็นของจริงที่ปรากฏอยู่ หากปฏิบัติได้บนพื้นฐานสิ่งนั้นย่อมไม่จำเป็นต้องนำตัวออกไปเกาะยึดอยู่กับ สิ่งภายนอกไม่ว่าจะเป็นอามิสในรูปลักษณะไหน แม้มีอิทธิพลล่อตาล่อใจเพียงใดก็ตาม

พอล่าวถึง ความร่ำรวยผิดปกติ บนพื้นฐานความจริงของสังคมนั้นหลายคนมักมีธรรมชาติความรู้สึกที่มุ่งแก้ปัญหาค ด้วยการออกกฎระเบียบบังคับ เรื่องนั้น เรื่องโน้นจนแทบเป็นสันดานกันมานานแล้ว แม้คนที่เข้าไปสู่อำนาจเป็นรัฐมนตรี ก็มีการเสนอเน้นให้แสดงทรัพย์สิน แต่สภาพของการมองได้ลึกซึ้ง ถึงความเป็นมาก่อนหน้านั้น โดยที่มี บางราย พอประกาศทรัพย์สินออกมาก็เผยให้เห็นว่า จากบุคคลเคี้ยวก็แทบจะเท่ากับงบประมาณแผ่นดินประจำปีของคนที่ทั้งชาติ ซึ่งปกติหากทำงานบนฐานระบบที่พอเหมาะพอสม แม้หลายชั่วอายุคนก็ยังหาไม่ได้

ยิ่งเข้ามาสู่ตำแหน่งแล้วไปพบกับกฎระเบียบต่าง ๆ คนโน้นคนนั้นก็คงไม่เกิดผลสร้างสรรค์อะไรนัก เพราะ กฎระเบียบที่ออกมาไม่ว่ามากมายแค่ไหนหากคนบิดเบี้ยวโดยที่สร้างเงื่อนไขไว้จากด้านปฏิบัติในระดับลึกกว่าย่อมเป็น สิ่งอยู่เหนือกว่า โดยที่ความจริงในสังคมไทยยังมีการสร้างพรรคพวกทั้งไว้มากมาย มีการลอบหน้าปะจุมุกเป็นวัฒนธรรม และมีค่านิยมที่เกรงขามมีอำนาจของคนมีเงิน ทำให้ส่วนใหญ่ของกฎระเบียบยังคงปรากฏอยู่ในแผ่นกระดาษและเก็บ เข้าตู้เรียงไว้อย่างสวยงาม จนกว่าถ้าใครในกลุ่มอำนาจมีปัญหาค้นและเห็นว่ากฎระเบียบฉบับใดจะช่วยให้เข้ามา เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์แห่งตนและพรรคพวกได้ก็จะนำออกใช้เป็นประจำเป็นคราว

คงได้กล่าวแล้วว่าความรวยความจนเป็นสิ่งไม่มีตัวตนหากเป็นความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานความอยากของแต่ละคน ร่วมกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบระหว่างกันและกัน ทำให้ด้านหนึ่งมีความน้อยเนื้อต่ำใจหรือริษยา กับอีก ด้านหนึ่งก็มีความเห่อเหิมลืมหืมและดูถูกคนอื่นเพิ่มขึ้น แต่มันก็เป็นธรรมชาติของปุถุชนแต่ละคน ซึ่งหากไม่ยึดติดทำให้เข้าใจ ได้ลึกซึ้ง ย่อมนำมาวางแผนใช้ประโยชน์ได้จากภูมิปัญญาของคนหากเป็นผู้มีคุณภาพจริง

ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีสองด้าน แต่บุคคลผู้เห็นแก่ตัวทำให้ตนเองต้องสูญเสียสมมุติฐานในราคฐาน ย่อมมองเห็น ได้ด้านเดียว และเป็นด้านที่มุ่งออกจากตัวเองด้วย คนในสังคมไทยยุคปัจจุบันจึงมีการทะเลาะกันรุนแรงยิ่งขึ้น ยังมี โอกาสก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งและอำนาจสูงขึ้น ย่อมเห็นได้ชัด ส่วนในระดับรองลงมาก็คงจะเช่นกันไปสนับสนุนโดยแบ่ง ออกเป็นสองขั้ว ใครมีพวกมากกว่า มีประสบการณ์ในด้านเล่ห์เหลี่ยมและขึ้นเชิงเหนือกว่า และมีอำนาจอยู่ในกลุ่มตัว เองมากกว่าย่อมเอาชนะไปในแต่ละช่วง ความถูกต้องบนพื้นฐานจริงจึงจะหายากยิ่งขึ้น

หากแต่ละคนสามารถทวนกลับมามองที่ตนเอง ทบทวนถึงความจริงในตัวเองก่อนอื่น และใช้เป็นฐานการมอง ปัญหาออกสู่คนอื่นสิ่งอื่น ย่อมพบวิถีทางในการแก้ปัญหาความร่ำรวยผิดปกติได้ถึงความจริงอย่างชัดเจน เนื่องจากใน

อดีตที่ผ่านมา บรรยากาศของสังคมไทยขาดสมดุลในด้านวัฒนธรรมและการศึกษา โดยที่คนระดับดังกล่าวซึ่งในระบบชีวิตยังคงค้ำคองว่าทั้งโอกาสและอำนาจแม้การก้าวขึ้นมาจะมีเงินทองทรัพย์สิน ซึ่งจริง ๆ แล้วชีวิตที่เกิดมาคงต้องดำเนินไปตามขั้นตอนของวิถีทาง จากล่างสู่บน เป็นธรรมชาติ ไม่เพราะเราฝึกรวมกันด้วยกระแสสิ่งแวดล้อมของสังคมให้คนระดับล่างต้องยอมคนระดับบนอย่างขาดการรู้ได้ถึงเหตุและผลจริงกันมาช้านานจนเป็นวัฒนธรรมไปแล้วหรือ จึงทำให้คนที่ขึ้นไปสู่ระดับบนแม้เป็นส่วนน้อยนิดแต่ทำให้เกิดภาวะแหลมคมยิ่งขึ้น ได้มีโอกาสสร้างระบบเพื่อตนเองจนเป็นธรรมชาติ ก่อให้เกิดระบบจกฉวยโอกาสและระบบผูกขาดแผ่กว้างลึกซึ้ง กดคนระดับล่างมากขึ้น โดยที่ไม่มีเพียงผลซึ่งกวดในค่านวัตกรรมเท่านั้น หากกวดความคึกคักต้องตกเป็นทาสเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะหากนวัตกรรมมีน้ำหนักในการครอบงำลึกซึ้งยิ่งขึ้น ก็ยิ่งทำให้ภูมิปัญญาอันเป็นสิ่งช่วยให้รู้เท่าทันคนอื่นได้ ต้องสูญเสียไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีคำถามเกิดขึ้นว่า จริง ๆ แล้วแม้ควรแก้ไขทั้งในด้านกฎระเบียบและพัฒนาการศึกษาคนระดับล่างให้มีความรอบรู้เท่าทันและมีจิตสำนึกในการต่อสู้อย่างผู้รับผิดชอบ แต่น่าจะเน้นความสำคัญสู่ด้านไหนให้เห็นชัดเจนกว่า เพราะธรรมชาติของคนส่วนใหญ่หากได้รับการปล่อยปละละเลย เมื่อเห็นเป็นโอกาสนักย่อมนำตนเข้าไปหาในขณะที่ยังอีกด้านหนึ่งซึ่งเป็นคนระดับล่างและเป็นพื้นฐานสังคมด้วย กลับยังคงถูกกวดไว้ด้วยกระแสอำนาจจากด้านบนอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนจนเป็นนิสัย ดังนั้นคนในกลุ่มซึ่งมีโอกาสเหนือกว่าก็ย่อมก้าวขึ้นไปได้อย่างสะดวกเพราะมีการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ อีกทั้งแหลมคมสามารถผ่านช่องว่างออกไปได้อย่างสะดวกในทุก ๆ เรื่อง ทำให้คนในกลุ่มอำนาจระดับบนยิ่งขึ้นต้องแยกตัวออกเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งนิยมเกาะระบบผูกขาดที่มีการสร้างไว้ขึ้นไปเรื่อย ๆ แต่อีกฝ่ายหนึ่งหันมาต่อต้าน แต่บนพื้นฐานสังคมซึ่งมีอิทธิพลจากฝ่ายแรกมากกว่า ทำให้ฝ่ายหลังปลุกตัวออกมาอยู่วงนอกเพิ่มขึ้น ส่วนคนในกลุ่มซึ่งขึ้นไปเกาะด้านแรกก็จะแก้ปัญหาด้วยการมองเน้นที่เงินและวัตถุ ดังจะพบกับภาพของการแก้ปัญหาสมองไหล ซึ่งแทนที่จะเห็นเป็นโอกาสหวนกลับมาเน้นที่อุดมการณ์ของคนดี แม้ว่าอาจทำให้งานต้องทรุดโทรมลงไปในช่วงแรก ๆ เพราะเราตามกระแสเก่า ๆ กันมานานมาก

หากเรามุ่งมองปัญหาเน้นกันที่ใส่ใน แทนการมองกันแต่เปลือกนอก เพราะจริง ๆ แล้วส่วนนี้ต่างหากที่สามารถนำวิถีทางการมองไปเห็นได้ถึงปัญหาจริงจากทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมองกันที่คนก่อนอื่น ถ้า มองเห็นได้คงจะสามารถอ่านได้ถึงความจริงที่อยู่ในคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มซึ่งยิ่งสูงขึ้นไปด้วยอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาค้นหาไปยังจุดที่เล็กที่สุดและถือเป็นที่รากฐานอันลึกกว่าคือ สมดุลในรากฐานตนเองของแต่ละคน ก่อนอื่น

โดยมุ่งไปยังภาพครอบครัวของแต่ละคนเป็นจุดเริ่มต้น หากฟังตนเองได้จริงคงไม่ใช้อำนาจบังคับภรรยาและลูกหลานตัวเองเป็นเครื่องมือแก้ปัญหา หากควรให้ความสนใจศึกษาและทำความเข้าใจบนพื้นฐานการเอาใจเขาใส่ใจเรา เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจได้ลึกซึ้ง โดยที่ให้มีเมตตาธรรมและไม่เอาแต่ใจตัวเองเป็นใหญ่ อีกทั้งไม่มีข้ออ้างใด ๆ เช่น ไม่มีเวลา ยุ่งอยู่กับงานโน้นงานนี้ แม้อ้างว่าต้องทำงานให้แก่ส่วนรวม เนื่องจากสิ่งนี้หากหลุดออกมาจากปากบุคคลใครย่อมอ่านได้ว่า เป็นคนเอาแต่พูดแต่ขาดการปฏิบัติอย่างจริงจัง อีกทั้งเป็นคนมีนิสัยเห็นแก่ตัวด้วย เนื่องจากอำนาจที่เป็นสังขธรรมชีวิตของมนุษย์นั้น ลงมีความรักความสนใจจริงย่อมมีแต่ผู้และทำได้เสมอ และจะไม่ยอมเปิดปากอ้างโน้มน้าวให้เกิดความเสียหายแก่ความรู้สึกในตัวเอง เนื่องจากความรับผิดชอบต่อบุคคลในครอบครัวเพื่อหวังว่าเขาทั้งหลายจะเติบโตขึ้นมาอย่างมีสมดุลและสามารถสานกระแสไปสู่อนาคต ย่อมเป็นส่วนหนึ่งในขั้นพื้นฐานของการสร้างสรรค์ โดยไม่เห็นการเลี้ยงด้วยวัตถุเพื่อให้คนเอาตัวรอด กับให้ความสนใจปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้ชัดเจนที่สุด

แม้สิ่งที่ปรากฏอยู่ใกล้ตัวใกล้ใจตนเองไม่อาจเป็นไปได้คงเอาแต่ปิดกั้นเพราะความไม่รู้ถึงความจริง ย่อมมีการสืบสานสันดานถึงการนำมาใช้ในงานที่ปฏิบัติได้ทุกระดับ ไปจนถึงการบริหารบ้านเมืองในระดับสูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น คงจะหวังให้ระบบซึ่งควรได้รับการเปลี่ยนแปลงไปสู่อีกด้านหนึ่งโดยที่ไม่ใช่เป็นสิ่งประดิษฐ์ขึ้นหากเป็นธรรมชาติ

เพื่อหวังให้สังคมยังเกิดความมั่นคงยั่งยืนจริง ๆ คงเป็นไปได้ยาก

แม้ในด้านพฤติกรรมของแต่ละบุคคลต่อสาธารณชนให้ได้อ่านและเรียนรู้กันทั่ว ๆ เราคงไม่ควรมองเน้นอยู่เพียงการพูดเท่านั้น หากควรให้ความสนใจว่าคนพูดนั้นได้ลงปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วเอาความคิดที่ได้รับมาพูดหรือเปล่า เนื่องจากประเด็นนี้เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความจริงใจที่มีอยู่ในรากฐาน หากยังคงอ้างแต่เรื่องนั้นเรื่องโน้นหรือยกข้อนั้นข้อนี้ อันล้วนเป็นสิ่งอยู่นอกตัวเองหรือเอาแต่ว่าคนอื่นมากกว่า คงไม่มีนิยามที่จะแก้ปัญหาอะไรได้จริง นอกจากยิงว่าไปก็ยิ่งสร้างปัญหามากขึ้นเรื่อย ๆ

ความร่ำรวยศิลปคดีคดี ระบบผูกขาดคดีคดี ไม่ว่าจะอยู่บนฐานบุคคลหรือกลุ่มพรรคพวก จึงยังคงมีโอกาสพัฒนาตัวเองขึ้นมาอย่างเป็นธรรมชาติอยู่ภายในสังคมนี้ได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะในด้านงานอาชีพเช่นการเกษตร ในด้านสังคม การศึกษา แม้ในด้านการเมือง ดังเช่นที่มองเห็นหน้าคนในระดัยบน ๆ และเป็นคนมีเงินหน้าซ้ำ ๆ กัน เป็นส่วนใหญ่ อย่างยังคงไม่อาจแก้ไขปัญหาอะไรให้มองเห็นภาพสมดุลเท่าที่สามารถเห็นให้มันใจได้ และจริง ๆ แล้วก็คงเป็นเพราะคนข้างบนยังไม่อาจมองเห็นความสำคัญของคนระดับล่างและยังขาดความจริงใจซึ่งควรปรากฏอยู่ในรากฐานอย่างชัดเจนนั่นเอง

ผู้เขียนเชื่อว่า ความเป็นธรรมชาติหรือความจริงใจของคนซึ่งอยู่รวม ๆ กันในสังคมหาใช่เป็นสิ่งอ่านกันไม่ ออกคังหันนำมากล่าวว่ จิตมนุษย์นั้นไซ้รียากแท้หยั่งถึง ไม่ เพราะแต่ละคนต่างก็มีความรู้สึกนึกคิด หากบุคคลใดมีความรู้สึกหยั่งลึกถึงธรรมชาติของตน กับอีกด้านหนึ่งก็มีการแสดงออกจากตนเองเป็นธรรมชาติ ย่อมสามารถรู้และอ่านได้ถึงธรรมชาติของบุคคลอื่นด้วย แต่ผู้มีความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในตัวเองจริงก็ย่อมมีสัญชาตญาณที่ไม่แสดงออกโดยมุ่งให้ร้ายแก่บุคคลอื่น หากมุ่งปฏิบัติจากสิ่งซึ่งปรากฏเป็นความจริงอยู่ในรากฐานตนเองอย่างอิสระและมีความมั่นคงอยู่ได้เสมอ แม้จะแสดงออกก็คงค้นหาจากความจริงซึ่งตัวเองได้ประสพมาแล้ว ซึ่งจริง ๆ แล้วคนนั้นแหละที่พึงได้รับสิ่งอันล้ำลึกด้วยคุณค่าอย่างแท้จริงด้วย ส่วนในด้านของการให้คนอื่นคงเป็นเรื่องของคนอื่นที่พึงรับได้ไม่ได้ ซึ่งก็ถือเป็นธรรมชาติของแต่ละคนอย่างชัดเจนอยู่แล้ว.